

Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffi pillugit Inatsisartut peqqussutaat

Kapitali 1

Atuuffissaa

§ 1. Isumaginninnermut malittarisassat tunngavigalugit ikiorsiisoqarsimatillugu kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffi peqqussutip matuma aalajangersaavigai. Peqqussut kommunit marluk arlallilluunniit akornanni imaluunniit kommunip ataatsip arlallilluunniit Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni pissutsinut tunngasuni taamaallaat atorneqartussaavoq.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat illuatungaani qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata ilaani kommunit oqartussallu akornanni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffiit pillugit Naalakkersuisut qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata ilaani oqartussanut isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Imm. 3. Kalaallit Nunaanni kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat illuatungaani qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata ilaani kommunit oqartussallu akornanni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffiit isumaqatigiinnissutaatillugit naammagittaalliortarnermut malittarisassat pillugit Naalakkersuisut qallunaat naalagaaffeqatigiinnerata ilaani oqartussanut isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Kapitali 2

Nassuiaatit

§ 2. Kommuni uninngavigisaq tassaavoq kommuni pineqartup pisut nalaanni uninngavigisaa, qanoq sivikitsigisumik sivilutisumilluunniit tassaniissimaneq apeqqutaatinnagu.

Imm. 2. Inunnut kommunit agguataarsimanerisa avataanni uninngavigisaqartunut Isumaginninnermut Pisortaqarfik kommunitut uninngavigisatut isigineqassaaq.

§ 3. Kommuni najugarivitaq tassaavoq pineqartup aalajangersimasumik ineqarfigalugu najugaqarfia, taamaattoqli tak. §§ 6-imi, 7-imi aamma 11-13-imi pineqartut ilaatinneqartut taaneqartut.

Imm. 2. Inuit kommunit agguataarsimanerisa avataanni aalajangersimasumik ineqarlutik najugaqartut Isumaginninnermut Pisortaqarfimmi kommunitut najugarivitaqartut isigineqarput.

Imm. 3. Aalajangersimasumik ineqarluni najugaq tassaavoq inigisaq sulinngiffeqarneq, sulianut tunngasumik angalanerit, napparsimaneq assigisaalluunniit pissutigalugit peqanngikkallartarneq eqqaassanngikkaanni siniffigisagaq, pigisanillu uninngatitsivik.

Imm. 4. Inuk aalajangersimasumik ineqarluni najugaqanngitsoq inuup taassuma aalajangersimanerusumik uninngavigisartagaani kommunitut najugarivitaqartutut isigineqassaaq.

Imm. 5. Inuk kommunimi qaammatit pingasut sinnerlugit najugaqarsimappat, taamatullu najugaqarneq ilinniarnermik, sulinngiffeqarnermik, sulianut tunngasunik angalanernut assigisaannilluunniit pissuteqanngippat kommuni uninngavigisaq inuup pineqartup kommunitut najugarivitaatut tassani najugaqalerneq aallarnerfigalugu isigineqassaaq, tassa inuup pineqartup kommunimi allami najugaqavinnini allanngortissimanngikkaa uppersarneqarsinnaanngippat.

§ 4. Kommuni iliuuseqartussaq tassaavoq kommuni malittarisassatigut isumaginninnermut tunngasunut aalaja-ngersarneqarsimasut tunngavigalugit iliuuseqartussatut pisussaaffilerneqarsimasoq.

§ 5. Kommuni akiliisussaq tassaavoq kommuni isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit ikiorsiissutaasimasunik inaarutaasumik aningaasartuuteqarnissaminut pisussaaffilerneqarsimasoq.

Kapitali 3

Inuit aalajangersimasut kommunimi sumi najugarivitaqarnerat pillugu aalajangersakkat

Ilinniagaqartut

§ 6. Inuit ilinniagaqarnertik pissutigalugu kommunimi allami najugaqalersut ilinnialernissamik tungaanut kommunitut najugarivitaqartut ilinniagaqarnermik nalaani najugarivitariinnassavaat.

Imm. 2. Ilinniagaqarneq inerpat ilinniarnelunniit maanaannaq kipitinnerpat, ilinniagaqarnerullu inernerata/kipitinnerata kingorna pineqartoq kommunimi ilinniarfigisaminiiginnarpat kommuni najugarivitaq ukiuni marlunni kommunitut najugarivitarineqassaaq. Kommuni najugarivitaq taamatut isigineqarunnaassaaq:

- 1) inuk pineqartoq nammeneq suliniuteqarnermigut namminerlu akilerlugu kommunimit ilinniagaqarfimmit kommunimut allamut nuuppat, imaluunniit
- 2) piffissami qaammatinik ataannartunik pingasunik sivisussusilimmi inuk pineqartoq, taassuma aappaa meeraalu isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit ikiorserneqarnissamik pisariaqartisisimanngippata. Ikiorsiissutit landskarsimit tamakkiisumik aningaasalersorneqartut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat.

Inuit pisortat suliniuteqarnerisigut inissinneqarsimasut

§ 7. Inuk pisortat suliniuteqarnerisigut angerlarsimaffiup avataani ilaqtariinnut paarsassanngorlugu, paaqqutarinniffimmut, napparsimmavimmut, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfup inissiiviutaanut assigisaannulluunniit inissinneqarsimappat kommuni inissiinerup nalaani kommunitut najugarivitaasooq inissinneqarnerup nalaani kommunitut najugarivitaaginnassaaq.

Imm. 2. Inissiinerup taamaatinneqarnerata kingorna inuk kommunimi tassaniiginnarpat kommuni najugarivitaq ukiuni marlunni najugarivitaaginnassaaq. Kommuni najugarivitaq taamatut isigineqarunnaassaaq:

- 1) inuk pineqartoq nammineq suliniuteqarnermigut namminerlu akilerlugu kommunimit inissinneqarfimmunit kommunimut allamut nuuppat, imaluunniit
- 2) piffissami qaammatinik ataannartunik pingasunik sivisutigisumi inuk pineqartoq, taassuma aappaa meeraalu isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisimangippata. Ikiorssiisutit landskarsimit tamakkiisumik aningaasalersorneqartut ilanngullugit naatsorsuunneqassanngillat.

Kapitali 4

Pisortanit ikiorssiisutit

§ 8. Pisortanit ikiorssiisutit pillugit peqqussummi aalajangersakkat tunngavigalugit ikiorssiisutigineqartut kommunimit najugarivitaq akiliisussaviutitigisumit tunniunneqartassapput, taamaattorli tak. § 9.

§ 9. Inuk kommunimi najugarivitaq inngippat kommuni uningavigisaq ikiorssiisutit qinnuteqaatigineqartut tunniunneqannginneranni kommunimut najugarivitaq pisortanit ikiorssiisutit ikioqqulluni qinnuteqaammik akuerisassanngorlugu saqqummiussissaaq. Akuersissummik piniaqqaartoqarsimangippat kommuni uningavigisaq ikiorssiisutigineqartut eqqarsaatigalugit kommunitut akiliisussavittut isigineqalissaaq, taamaattorli tak. imm. 2 aamma 3.

Imm. 2. Pisortanit ikiorssiisutit pillugit inatsisartut peqqusutaat naapertorlugu nukinginnartumik ikiorssiisutit kommunimit uningavigisamit akiliisussaviutitigisumit tunniunneqartassapput, taamaattorli tak. imm. 3. Nukinginnartumik ikiorssiineq tassaavoq qinnuteqartup tassangaannartumik pissarliulersimaneratigut pisariaqarlunnartunut ikiorssiineq. Nukinginnartumik ikiorssiisutit ikioqqulluni qinnuteqartup inuuniutissaatut kiisalu kommunimut najugarivitaq angerlarnissap tungaanut inissinneqarallarnermut akiliutitut ikiorssiisutigineqassapput.

Imm. 3. Nukinginnartumik ikiorssiisutit aningaasatigut suliffeqarnikkulluunniit illersorneqarsinnaanngitsumik iliuuseqarsimaneq patsisigalugu utertitassanngorlugit ikiorssiisutit tunniunneqarsimappata kommuni uningavigisaq kommuni najugarivitaq akuersiseqqaanngikkaluarlugu kommuni najugarivitaq sinnerlugu ikiorssiisutigisinnaavai. Ikiorssiisutit utertitassanngorlugit tunniunneqarnerat kommunip uningavigisap ikiorseqqusumut malugeqqussavaa, ikiorseqqusullu ikiorssiisutit tunniunneqarnerannut atatillugu ikiorssiisutit utertinneqarlutik akilerneqarnissaat pillugu uppersaat atsiussavaa. Kommunip uningavigisap ikiorssiisutit tunniunneqarnerisa kingorna kingusinnerpaamik sap. akunnera ataaseq qaangiutinnagu ikiorssiisutaasimasut sunalu pillugu ikiorssiariaqarsimanermit tunngavilersuutit pillugit kommuni najugarivitaq ilisimatissavaa. Ikiorseqqusup utertitsilluni akiliinissamik uppersaat atsiorsimangippagu, imaluunniit sap. akunneranik ataatsimik piffissaqartitsineq qaangerneqarsimappat kommuni uningavigisaq ikiorssiisutigineqartut eqqarsaatigalugit kommunitut akiliisussavittut isigineqalissaaq.

Kapitali 5

Meeqqanut inuusuttunullu ikiorssiisutit

Ataatsimoortumik aalajangersakkat

§ 10. Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ikiorsiissutigineqartut meeqqap inuusuttulluunniit kommunitut najugarivitaanit akiliisussaviutigisumit tunniunneqartassapput.

Imm. 2. Meeraq inuusuttorluunniit kommunitut najugarivitami avataani najugaqarpat kommuni najugarivitaq sinnerlugu kommunimi uninngavigisami ikiorsiissutit tunniunneqannginnerini ikiorneqarnissamik qinnuteqaat kommunimit uninngavigisamit kommunimut najugarivitaq akuerisassanngorlugu saqqummiunneqassaaq, taamaatorli tak. imm. 3.

Imm. 3. Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu kommuni uninngavigisaq iliuuseqartussaataitanini tunngavigalugu ikiorsiinissamut pisussaaffeqalissappat kommuni najugarivitaq akuersiseqqaanngikkaluarlugu kommuni uninngavigisaq ikiorsiisinnaassaaq, suliaassap kommunimut najugarivitaq saqqummiunneqarneratigut aalajangiinissaq kinguartinneqarsinnaanngippat. Kommuni najugarivitaq kommunitut akiliisussavittut isigineqassaaq.

Meeraq inuusuttorluunniit pisortat avaqqullugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat

§ 11. Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit katissimanngitsut angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq/-tut arlaat Kalaallit Nunaanni najugaqavissuuppat taanna kommunitut najugarivitaqatigissavaat. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartut arlaannaalluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngippat meeqqap inuusuttulluunniit katissimasup kommuni uninngavigisaa kommunitut najugarivitaq isigineqassaaq, taamaatorli tak. § 13, imm. 3 aamma 4.

§ 12. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartut najugaqatigiinngippata meeqqamut inuusuttumulluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaa meeqqap inuusuttulluunniit najugaqarfigisaa kommunitut najugarivitaqatigissavaa. Meeraq inuusuttorluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartuni assigiimmik najugaqattaartarpat kommuni meeqqap inuusuttulluunniit inuit allattorsimaffiannut allassimaffigisaa kommunitut najugarivitaq isigineqassaaq.

Imm. 2. Meeraq inuusuttorluunniit inuinaat isumaqatigiissuteqarnerisigut angerlarsimaffiup avataani ilaqutariinnut allanut, atuarfiup nerisaqarfiutigitillugu ineqarfiutaani assigisaanniluunniit inissinneqarsimappat meeraq inuusuttorluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaata kingulliulluni meeqqamik tigumminissimasup kommunitut najugarivitaani najugarivitaqartut isigineqassaaq. Meeraq inuusuttorluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartuni marlunni kingullermik najugaqarsimappat anaanaasup kommunimi najugarivitaani najugaqavissutut isigineqassaaq.

Imm. 3. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaa Kalaallit Nunaanniinngippat angajoqqaatut oqartussaassuseqartup Kalaallit Nunaanniittup kommuni najugarivitaq meeqqap inuusuttulluunniit kommunitut najugarivitaq isigineqassaaq.

Meeraq inuusuttorluunniit pisortat suliniuteqarnerisigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat

§ 13. Meeraq inuusuttorluunniit pisortat suliniuteqarnerisigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqarnerata nalaani kommunitut najugarivitaq inissiinerup ingerlanerata nalaani meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aningaasartuutitut akiliisussavittut isigineqassaaq.

Imm. 2. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaa meeqqap inuusuttulluunniit kommunitut najugarivitaqatigisaa inissiisimanerup nalaani allamut nuuppat angajoqqaatut oqartussaassuseqartup kommunitut najugarivitariligaa meeraq inuusuttorluunniit pillugu paasissutissat allattukkat (journalit) kommunimi nuuffigisami tiguneqarneranniit kommunitut akiliisussavittut isigineqalissaaq.

Imm. 3. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaa meeqqap inuusuttulluunniit kommunitut najugarivitaqatigisaa inissiisimanerup nalaani Kalaallit Nunaanniit nuuppat meeqqap inuusuttulluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaata kommunitut najugarivitaani najugarivitaqartutut isigineqalissaaq, taanna Kalaallit Nunaanni kommunimi najugarivitaqaannarpat. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aappaa Kalaallit Nunaanni kommunimi najugarivitaqanngippat, angajoqqaatulluunniit oqartussaassuseqartoq ataasiinnaappaat imaluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartoqanngippat meeqqap inuusuttulluunniit kommunitut najugarivita kingulleq kommunitut najugarivitaaginassaaq.

Imm. 4. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartut meeqqap inuusuttulluunniit inissinneqannginnerani Kalaallit Nunaanniit nuussimappata kommuni inissiisoq meeqqap inuusuttulluunniit kommuniatut akiliisussavittut isigineqassaaq.

Kapitali 6

Isumaginninnermi malittarisassat allat tunngavigalugit ikiorsiissutit

§ 14. Isumaginninnermi malittarisassat allat tunngavigalugit ikiorsiissutigineqartut, matumani pensionit utoqqarnullu paaqqinniffiit il.il., pisortanit annertussusilerikkanik ikiorsiissutit, naartunermi, erninnermi meeravissartaarnermilu sulinngiffeqartarnek ullormusiallu kiisalu ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat ilanngullugit, kommunimit najugarivitaamit akiliisussaviuutigisumit tunniunneqartassapput.

Imm. 2. Ikioqqusoq kommunip najugarivitaami avataaniippat imm. 1-imi malittarisassat tunngavigalugit ikiorsiissutit kommuni najugarivitaq sinnerlugu tunniunneqannginneranni kommunip uninngavigisap kommunimut najugarivitaamut akuerisassanngorlugit saqqummiutissavai.

§ 15. Annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ikiorsiissutigineqartut kommunip najugarivitaq inassuteqarneratigut Isumaginninnermut Pisortaqaarfimmit tunniunneqassapput.

Imm. 2. Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ikiorsiissutigineqartunut aningaasartuutit landskarsip inaarutaasumik aningaasartuutigisassavai.

§ 16. Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ikiorsiissutit qinnuteqartup kommunitut najugarivitaamit tunniunneqartassapput.

Imm. 2. Meeravissartaarnermut tapiissutit kiisalu meeqqanut akilersuutit pisortanit tapiissutitut tunniunneqartartut landskarsimit inaarutaasumik aningaasartuutigineqartassapput.

Imm. 3. Meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartartut meeqqamut akilersuisussaataasumit inaarutaasumik aningaasartuutigineqartassapput.

§ 17. Meeqqanut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu tunniunneqartartut meeqqap kommunitut najugarivitaanit tunniunneqartassapput.

Imm. 2. Meeqqanut tapiissutinit aningaasartuutit landskarsimit inaarutaasumik aningaasartuutigineqartassapput.

Kapitali 7

Aqutsineq

§ 18. Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 8

Naammagittaalliuuteqartarneq

§ 19. Apeqqutit kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissaannut tunngasut Isumaginninnermut Naalakkersuisumut allaffikkoortumik inaarutaasumik aalajangiiffisassanngorlugit saqqummiunneqarsinnaapput Kommunit kiisalu Isumaginninnermut Pisortaqarfik suliasat akunnerminni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffit pillugit aalajangikkanik Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliasanngortitsisinnaapput.

Imm.2. Suliasat Isumaginninnermut Naalakkersuisumut aamma Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmut aalajangigassanngorlugit saqqummiukkumaneqartut aalajangiinermik naammagittaalliuuteqarnermut tunngassuteqartunik kommunip imaluunniit Pisortaqarfiup ilisimasaqalerneraniit kingusinnerpaamik sap. ak. sisamat qaangiutinnginneranni saqqummiunneqartassapput.

Kapitali 9

Atortuulersitsineq

§ 20. Inatsisartut peqqussutaat manna 1. september 1995 aallarnerfigalugu atortuulersinneqarpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu kommuni uninngavigisaq aamma kommuni najugarivitaq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 13 1. november 1982-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq 12. juni 1995.

Lars Emil Johansen

/

Benedikte Thorsteinsson

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut